

Måling af læringsmål

Hvad har vi målt? Værdsetter vi det, vi har målt? Måler vi det, vi værdsetter? Hvordan sætter vi nye mål for læringsmåling?

V. Thomas Illum Hansen, Læremiddel.dk &
Center for anvendt Skoleforskning, UC Lillebælt

Målingers validitet

Teknisk validitet

- Måler vi, hvad vi har til hensigt at måle?

Normativ validitet

- Måler vi, hvad vi værdsætter?

Logisk problemstilling

- Man kan ikke slutte fra er til bør (den naturalistiske fejlslutning)

Metodologisk problemstilling

- Præstationskultur gør, at et samfund værdsætter det, der er lettest at måle (dvs. erstatter normativ validitet med teknisk validitet)

Input

Moderatorer

Effekter

Interventioner

Teknologiske

Didaktiske

Skoletype

- Elevgrundlag
- Land/by
- Region

Skolekultur

- Ledelse
- Samarbejde
- Komp.udv.
- Norm/vaner

Teknologi

- Skolereform
- Fælles Mål
- Målpilen

Organisation

- Pæd. Support
- Teamstruktur
- Komp.udvikl.

Skolekontekst

Læringsmiljø

Lærertype

- Linjefag
- Målarbejde & attitude
- Typiske roller

UV-former

- Formidling
- Øvelse & refl.
- Undersøgelse
- Projekt

Fagforståelse

- Basisfaglig
- Redskab
- Omverden
- Dannelse

Elevtype

- Engagement
- Udfordringer
- Præferencer

21. årh. kompetencer

Arbejdstid

Målorienteret undervisning

Instrumenter	Virkningsmodel	Indikatorer og baggrundsvariable
Ledersurvey	Skolekontekst og rammefaktorer	<ul style="list-style-type: none"> • Lederens baggrund (1-5) • Rammer for teamsamarbejde (6-8) • Rammer for fagteamsamarbejde (9-10) • Rammer for praksisnær kompetenceudvikling (11-13) • Prioritering af indsatsområder (14) • Vision for anvendelse af mål (15-18)
Lærersurvey	Undervisning og læringsmiljø	<ul style="list-style-type: none"> • Lærerens baggrund 1-4 og fagsyn 5 & 5.1 • Lærerens målarbejde (holdning 6, forudsætninger 7, 8 brug, læreplaner 9) • Undervisning (motivation 10, opgavetyper 11, deltagelse 12, undervisningsdifferentiering 13, antal elever 14)
Elevsurvey	Elevtyper og oplevelse af kompetencer	<ul style="list-style-type: none"> • Baggrund (køn 1, etnicitet 2, sprog 3, forældres job og uddannelse 4-5, bøger 6) • Undervisning (afvigelse 7, engagement/mening 8, målarbejde 9-13, begrundelse 14, undervisningsform 15)
Kompetencemåling	Det 21. århundredes kompetencer	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbejdskompetence • Scenariekompetence • Kommunikativ kompetence I (information) • Kommunikativ kompetence II (produktion)

Negativ holdning til målstyret undervisning

- Lærerne har udviklet en mere negativ holdning til målstyret undervisning og Forenklede Fælles Mål fra baseline til endline. Dette gælder både kontrollærere og indsatslærere.
- Der er en tendens til i forlængelse af målstyret undervisning, at lærerne er blevet mere enige i de negative spørgsmål til begrænsning af lærernes metodefrihed, elevernes kreativitet og ensidig undervisning fra baseline til endline. Dette er statistisk signifikant.

Indsatsen begrænser den negative spiral

- Kontrollærere har udviklet en mere negativ holdning til målstyret undervisning og Forenklede Fælles Mål end indsatslærere. Det tyder på, at indsatsen begrænser den negative spiral.
- Jo mere negativ man er overfor målstyret undervisning, jo mindre vil man bruge det, da den negative holdning samvirker med brugen af målstyret undervisning. Dette er statistisk signifikant.

Negative virkninger af holdning og fagforståelse

- Negativ holdning til målstyret undervisning har en statistisk signifikant, negativ indvirkning på lærernes anvendelse af målstyret undervisning.
- Lærernes fagforståelse har betydning for deres holdning til målstyret undervisning og Forenklede Fælles Mål. Især lærere med en dannelsesorienteret fagforståelse skiller sig ud ved at være mere negative over for målstyret undervisning og Forenklede Fælles Mål.

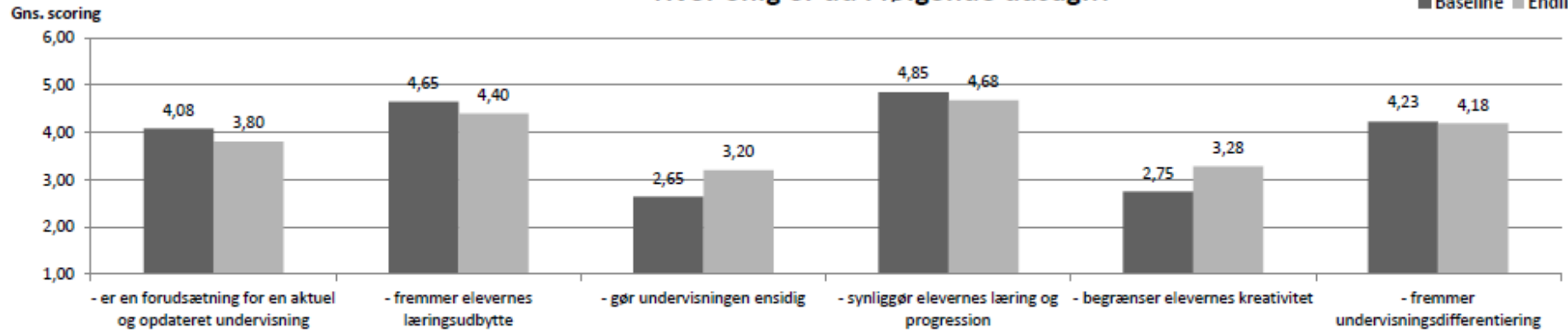
Der er en modstilling af styring og kreativitet

- Det centrale element i den positive holdning er, at målstyret undervisning fremmer, at eleverne når de mål, loven foreskriver.
- Det centrale element i den negative holdning er, at målstyret undervisning begrænser elevernes kreativitet.
- De to elementer markerer en spænding imellem lov og frihed, styring og kreativitet.

Målstyret undervisning...

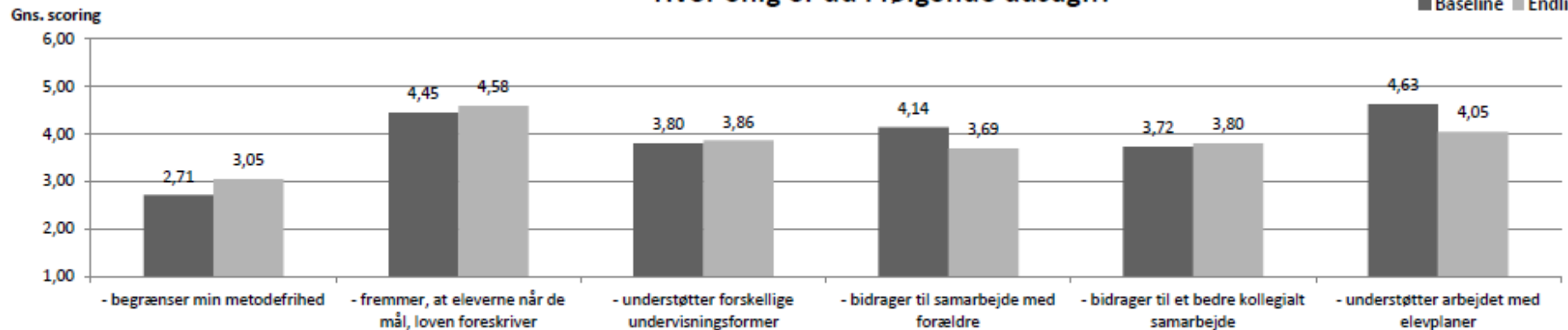
Hvor enig er du i følgende udsagn?

■ Baseline ■ Endline

Hvor enig er du i følgende udsagn?

■ Baseline ■ Endline

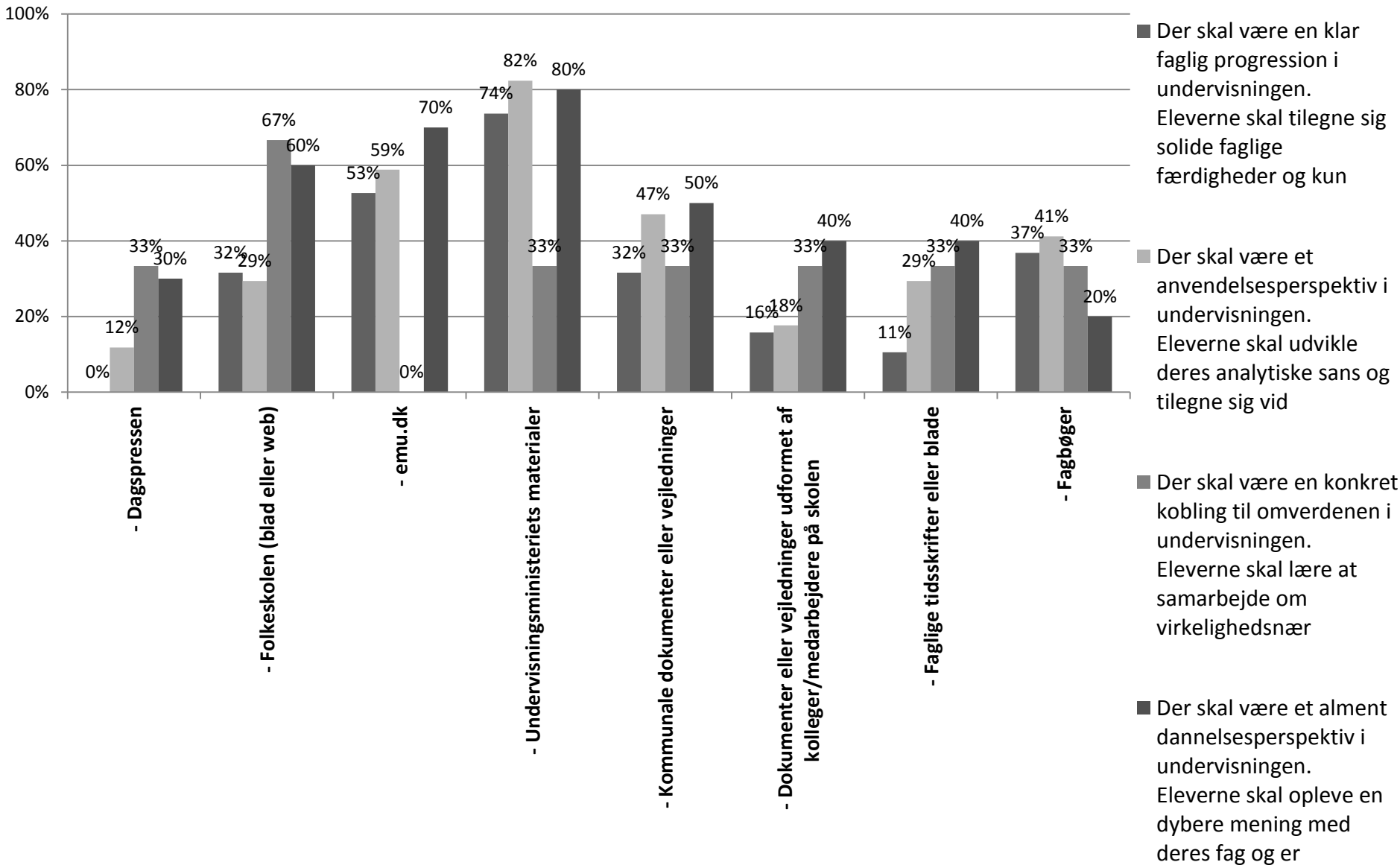

Valg af kilder til viden varierer med fagforståelse

- Lærernes kilder til viden om målstyret undervisning varierer med deres fagforståelser. Generelt får de deres viden om målstyret undervisning via *Folkeskolen* (blad eller web), UVM-materialer og emu.dk frem for fra fagbøger og faglige tidsskrifter.
- Lærere med en omverdensorienteret fagforståelse adskiller sig fra andre lærere ved at foretrække *Folkeskolen* frem for UVM-materialer og emu.dk.

Lærernes kilder til viden om målstyret fordelt på fagforståelser

Andel, pct.

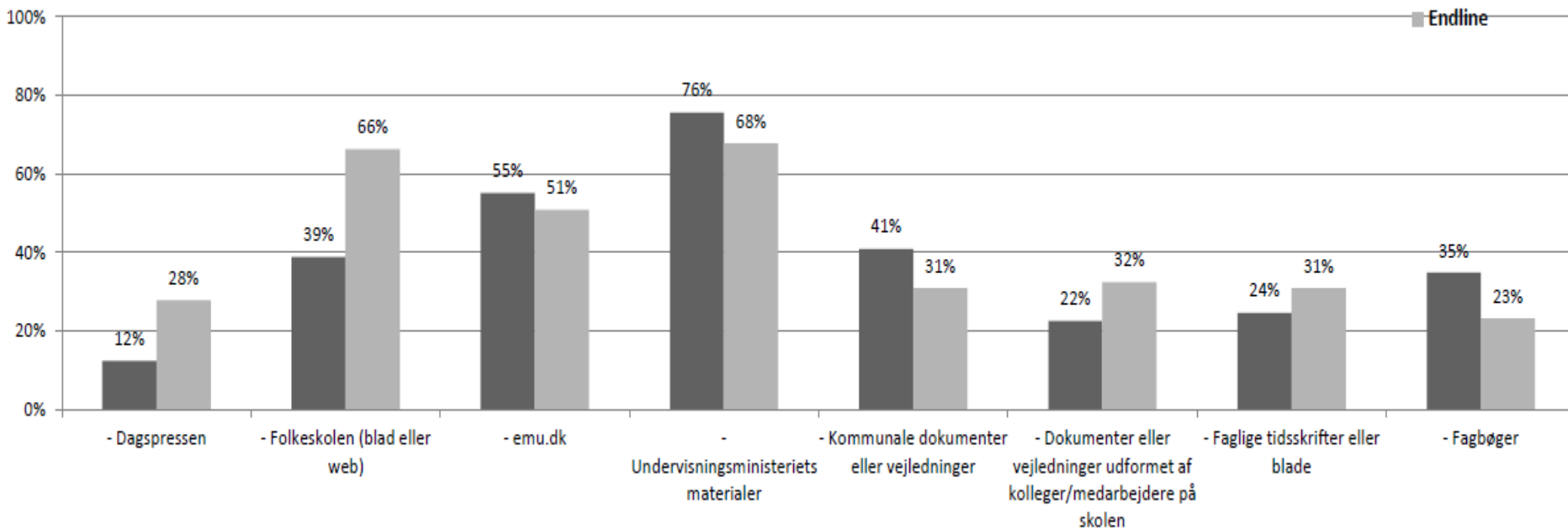

Hvor har du læst om målstyret undervisning? (gerne flere svar)

Andel, pct.

■ Baseline

■ Endline

Kompetenceudvikling varierer med holdning

- En positiv holdning til målstyret undervisning og Forenklede Fælles Mål fremmes statistisk signifikant af intern, praksisnær og skolebaseret kompetenceudvikling.
- En negativ holdning til målstyret undervisning og Forenklede Fælles Mål begrænses statistisk signifikant af CFU-kurser, og eksterne oplæg ser også ud til at begrænse den negative holdning, men dette kan ikke fastslås med statistisk signifikans.

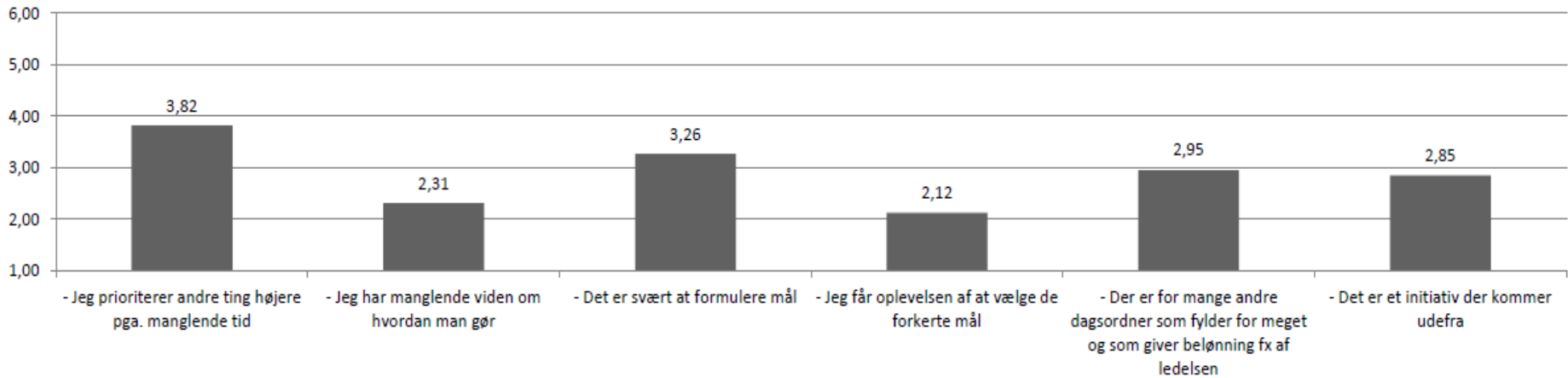
Barrierer for målstyret undervisning

- Det er ifølge lærerne især manglende tid og udfordringen ved at formulere mål, der står i vejen for målstyret undervisning.

Hvad oplever du står i vejen for målstyret undervisning?

■ Mean

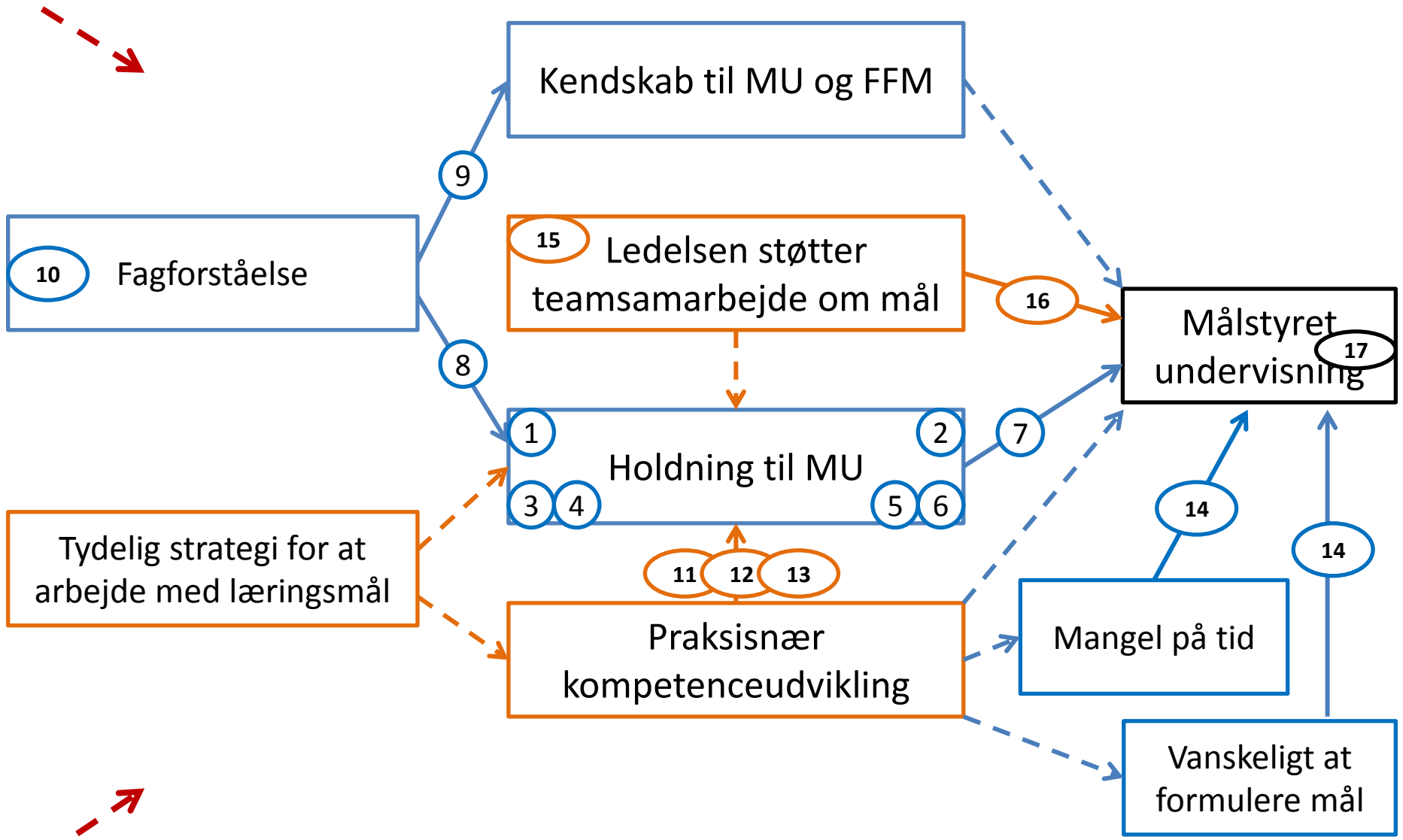
Gns. scoring

Ledelsens betydning for målstyret undervisning

- Ledelsens støtte til teamsamarbejde har en statistisk signifikant, positiv indvirkning på lærernes anvendelse af målstyret undervisning.
- Skolelederne prioriterer læringsmålstyret undervisning og teamsamarbejde højt, mens de til sammenligning ikke prioriterer arbejdet med innovative undervisningsformer så højt.

Digital understøttelse

Kendskab til MU og FFM

15 Ledelsen støtter teamsamarbejde om mål

1 2 3 4 5 6 Holdning til MU

11 12 13 Praksisnær kompetenceudvikling

16 Målstyret undervisning 17

14 Mangel på tid

14 Vanskeligt at formulere mål

10 Fagforståelse

Tydelig strategi for at arbejde med læringsmål

Der er en stigning i inddragelse af eleverne

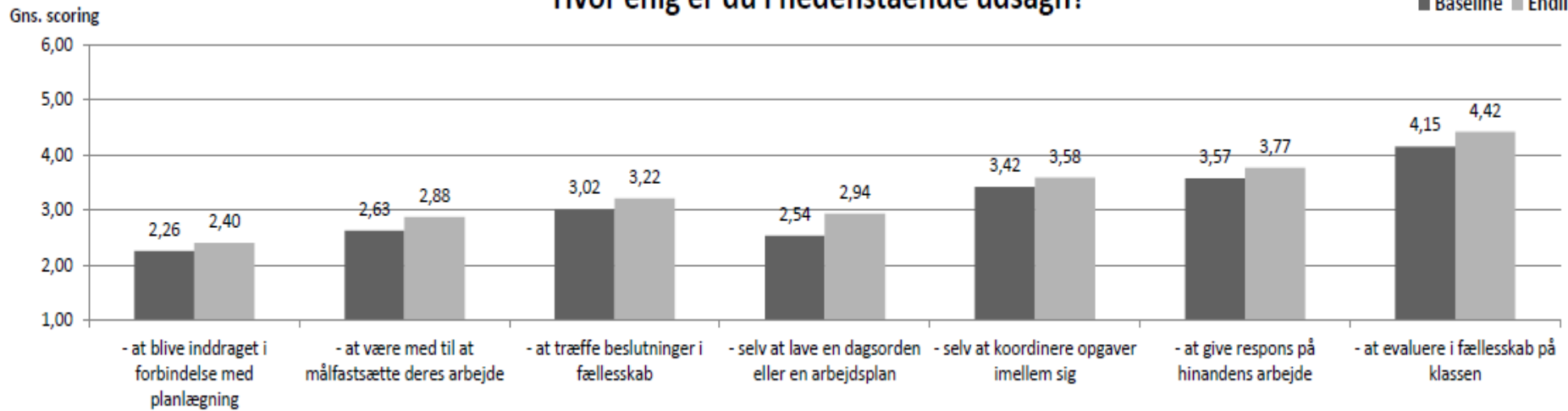
- Der er en stigning i lærernes inddragelse af eleverne i forbindelse med beslutninger som fx planlægning, målfastsættelse, koordinering af opgaver og evaluering i fællesskab.
- Dette er en generel tendens, der i endnu højere grad gælder kontrollærerne end indsatslærerne. Det er altså ikke en følgevirkning af interventionen med digitalt understøttede læringsmål, men en generel udvikling over tid fra baseline til endline.

Støtte til samarbejde

- Eleverne fik mulighed for...

Hvor enig er du i nedenstående udsagn?

■ Baseline ■ Endline

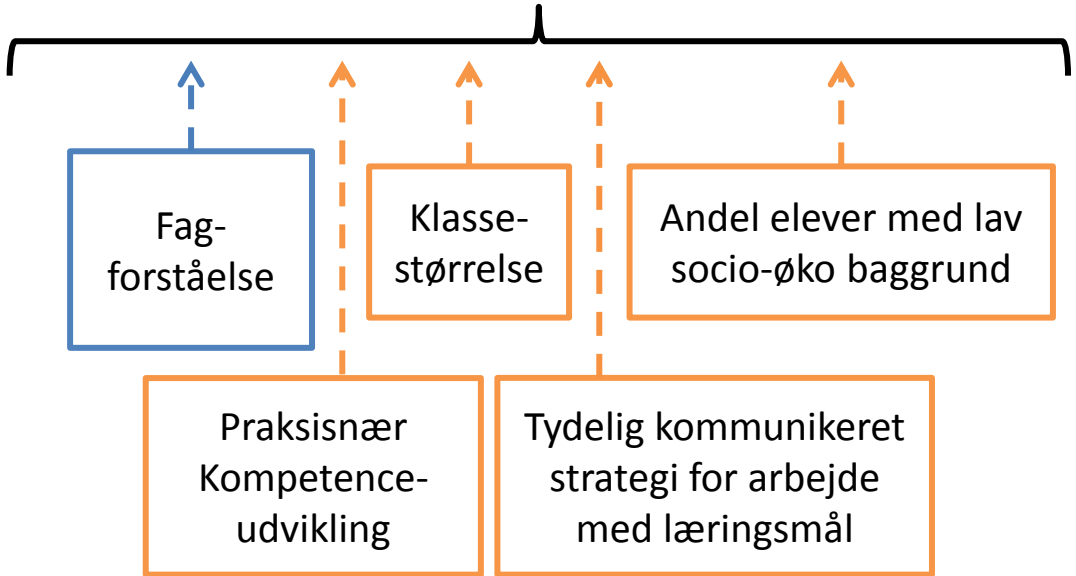
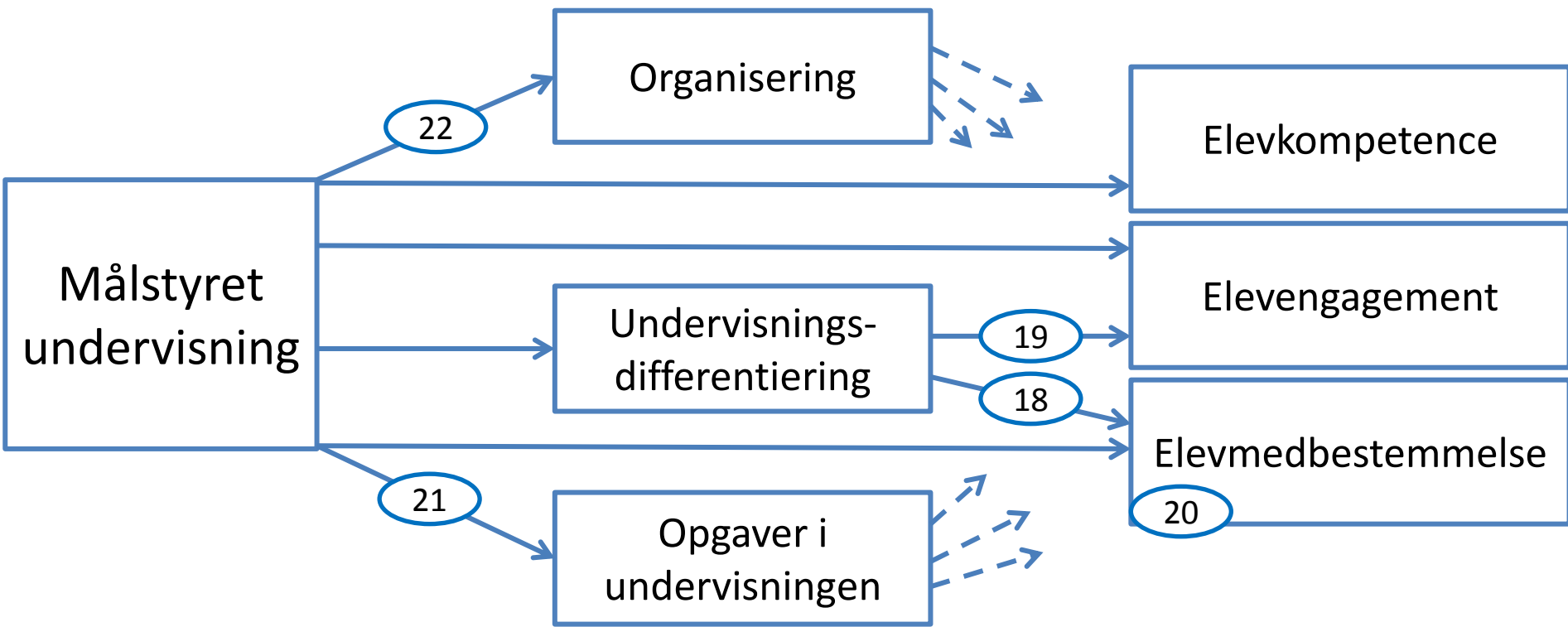
Der er ikke sammenhæng mellem selvstændighed og elevmedbestemmelse i undervisningen

- Lærernes oplevelse af elevmedbestemmelse som en virkning af undervisningsdifferentiering, der øger elevernes selvstændighed, falder fra baseline til endline. Sammenhængen er således statistisk signifikant ved baseline, men ikke ved endline.
- Der er en positiv, statistisk signifikant sammenhæng mellem elevengagement og undervisningsdifferentiering, der øger elevselvstændighed. Jo mere selvstændighed, jo mere elevengagement.

Målstyret undervisning udvikles på gruppeniveau

- Der er en øget grad af målstyret undervisning, som slår tydeligst igennem i gruppeorganisering af undervisningen. Her er den tydeligste stigning i gennemsnittet fra baseline til endline.
- Dette kan danne afsæt for en antagelse om, at en ny målpraksis typisk vil udvikle sig på gruppeniveau. En interessant undtagelse er den omverdensorienterede fagforståelse, hvor der i modsætning til de tre andre fagforståelser sker et fald i målstyret undervisning organiseret på gruppeniveau.

På vej mod en holistisk målpraksis

Instruktivistiske mål	–	Ekspressive mål
Final bestemmelse	–	Initial bestemmelse
Præstationsmål	–	Mestringsmål
Måling af læring	–	Læring med mål
Lineær målpraksis	–	Holistisk målpraksis

